

Project Gentse Kanaalzone



Samen werken aan havenontwikkeling

Beste lezer,

Vlaams minister Ben Weyts en zijn Nederlandse collega-minister Melanie Schultz van Haegen ondertekenden begin februari het 'Verdrag tussen Nederland en Vlaanderen voor de aanleg van de Nieuwe Sluis Terneuzen'. Een historisch moment voor de Gentse haven! De Nieuwe Sluis Terneuzen verbetert de toegang tot de haven en ze zorgt voor een vlotte doorgang van binnenvaartschepen tussen Nederland, België en Frankrijk. Verwacht wordt dat de sluis in 2021 klaar is.

Ook op andere vlakken bereidt de Gentse kanaalzone zich volop voor op de toekomst.

Omdat de nieuwe sluis een nieuwe dynamiek zal teweegbrengen, worden alle kruispunten op de R4 aangepakt en worden haventerreinen klaargemaakt. Denk maar aan het Kluisendok (400 ha), Rieme-noord (100 ha) en De Nest (160 ha).

Verouderde bedrijventerreinen zoals de Kuhlmannsite en de voormalige elektriciteitscentrale van Langerbrugge worden volop gesaneerd en herontwikkeld. Andere voormalige haventerreinen, zoals Doornzele-kanaalzijde en Langerbrugge-zuid, krijgen een nieuwe bestemming als aangename groene buffers.

Ook op het vlak van milieu en gezondheid wordt vooruitgang geboekt. Dat blijkt uit een onderzoek waarover u meer leest in deze nieuwsbrief.



Jan Briers

Gouverneur
Voorzitter Stuurgroep
Project Gentse Kanaalzone

Milieuklachten meldpunt

Bel gratis: 0800 92 999

Ondervindt u geur-, stof- of geluidshinder door de haven- en industriële activiteiten in de kanaalzone?

Meld uw klacht via het **gratis nummer 0800 92 999**. U kan er dag en nacht terecht.



Onderzoek naar milieu en gezondheid in de Gentse kanaalzone: De resultaten



RESULTATEN ONDERZOEK
milieu en gezondheid
Pag. 2

MUIDE-MEULESTEDE
Interview met bewoners
Pag. 3

NIEUWE SLUIS
ondertekening verdrag
Pag. 4

Uitgebreid onderzoek naar milieu en gezondheid in de Gentse kanaalzone. De resultaten

Tien jaar geleden namen een honderdtal jongeren uit de Gentse kanaalzone deel aan een milieu- en gezondheidsonderzoek. Aan de basis van het onderzoek lag de bezorgdheid over de mogelijke gezondheidseffecten van het drukke verkeer en de industriële activiteiten in de regio. In 2013 en 2014 werd dit onderzoek herhaald. We bespraken de resultaten met Vera Nelen, woordvoester van het Steunpunt Milieu en Gezondheid.



oorzaken voor. Roken, bijvoorbeeld, als oorzaak voor een hogere cadmiumwaarde, of het meer eten van bepaalde vissoorten voor arseen, en het meer eten van lokaal geteelde eieren als oorzaak voor DDT."

Wat gebeurt er nu verder met de resultaten van dit onderzoek?

"De bekendmaking van de resultaten is voor ons geen eindpunt. We zullen de resultaten verder onder de loep nemen, prioriteiten bepalen en bekijken wat het beleid kan ondernemen om onze gezondheid en die van het milieu verder te verbeteren. Hiervoor zullen we overleg organiseren tussen wetenschappers, overheden, lokale organisaties die geïnteresseerd zijn in de problematiek, maar ook met onze deelnemers en bewoners van de regio. We hebben immers gemerkt dat deelnemers uit de Gentse kanaalzone vaker bezorgd zijn om het milieu en de gezondheid dan gemiddeld in Vlaanderen. We willen dus zeker ook hun mening verder horen. Meer informatie hierover volgt later, onder andere via onze website: www.milieu-en-gezondheid.be."

Wat was het doel van het onderzoek?

"We wilden nagaan of wonen nabij de Gentse haven een invloed heeft op de gezondheid. We onderzochten in welke mate milieuvuulende stoffen terechtkomen in het lichaam. Daarom werden de resultaten van dit onderzoek vergeleken met Vlaamse cijfers voor dezelfde periode en leeftijdsgroep. Daarnaast werden de resultaten ook vergeleken met de resultaten van een gelijkaardig onderzoek dat tien jaar geleden in de Gentse kanaalzone werd uitgevoerd."

Wie waren de deelnemers aan dit onderzoek? Hoe werden zij onderzocht?

"Het onderzoek werd uitgevoerd bij **395 jongeren** van 14 en 15 jaar oud uit Zelzate, Wachtebeke, Gent en Evergem. 195 jongeren vulden enkel een vragenlijst in over gezondheidseffecten en levensstijl. 200 jongeren namen deel aan het volledige onderzoek. Zij vulden de vragenlijst in en ondergingen bovendien een grondig medisch onderzoek: er werden bloed-, urine- en ademstalen afgenomen; bloeddruk, lengte en gewicht werden opgemeten en enkele computertesten werden afgenomen. We zijn heel dankbaar dat zoveel jongeren bereid waren om deel te nemen aan dit uitgebreid onderzoek."

leeftijdsgenoten. Bovendien zien we voor de meeste vervuilende stoffen die we hebben gemeten

een **duidelijke daling** in vergelijking met tien jaar geleden.

Toch zijn er ook enkele aandachtspunten. Zo komen enkele gezondheidseffecten die gelinkt kunnen worden aan **fijn stof** vandaag vaker voor in de Gentse kanaalzone (in vergelijking met Vlaanderen). Metingen in de ademstalen wijzen op meer ontstekingen van de luchtwegen. Let wel, het gaat hier om vroegtijdige signalen, nog geen ziekten. Er is dus nog ruimte voor preventieve maatregelen of een bijgestuurd beleid om ziekten te voorkomen. Een tweede aandachtspunt zijn de hogere waarden - in vergelijking met Vlaanderen - die we gemeten hebben voor **PCB's**. Deze stoffen werden vroeger gebruikt in bijvoorbeeld transformatoren, verf, isolatiemateriaal en insecticiden. Ze zijn al lang verboden, maar wij vinden ze nog steeds terug omdat ze traag afbreken en omdat ze zich opstapelen in het milieu en in ons lichaam. Ook tien jaar geleden waren PCB's al verhoogd aanwezig bij jongeren uit de Gentse kanaalzone, maar de waarden zijn ondertussen wel sterk gedaald. Voor PCB's vinden wij nu geen waarden meer boven de gezondheidkundige richtlijnen."

Maar er zijn ook aandachtspunten voor heel Vlaanderen?

"Inderdaad ja. We stelden vast dat de metingen van de **PAK's** niet gedaald zijn in de voorbije tien jaar. PAK's zijn stoffen die vrijkomen bij verbrandingsprocessen. Zij kunnen dus afkomstig zijn van industrie, verkeer of gebouwenverwarming, maar ook van bijvoorbeeld sigarettenrook, stoken, gegrilde en angebrande voeding. PAK's vormen dus een complex probleem dat zeker verdere aandacht verdient. Niet enkel in de Gentse kanaalzone, maar in heel Vlaanderen want de meetwaarden van alle jongeren zijn vergelijkbaar.

Ook voor de zware metalen **cadmium** en **arsen** en voor het bestrijdingsmiddel **DDT** vonden we bij enkele jongeren waarden boven de gezondheidkundige richtlijnen. Ook hier gaat het echter niet om specifieke problemen voor de Gentse kanaalzone. Bovendien vinden we er vaak individuele

Wat zijn de resultaten?

"De voornaamste vaststelling is dat de meeste meetwaarden bij de jongeren in de Gentse kanaalzone **vergelijkbaar** zijn met die van hun Vlaamse



Hebt u bijkomende vragen naar aanleiding van dit onderzoek? Hebt u deelgenomen aan het onderzoek en hebt u vragen over bepaalde persoonlijke waarden? Dan kunt u terecht bij:

Vera Nelen

Woordvoerder Steunpunt Milieu en Gezondheid
Directeur PIH Antwerpen
03 259 12 61
info@milieu-en-gezondheid.be
www.milieu-en-gezondheid.be

Masterplan voor Muide-Meulestede

Marc Franck, Joris Rombaut en Christophe Pyliser vertegenwoordigen de Gentse wijk Muide-Meulestede in de werking van Project Gentse Kanaalzone. De ene is er geboren en getogen, de andere woont er nog maar anderhalf jaar... Maar alledrie spreken ze vol passie over hun bijzondere Gentse volkswijk.

“Muide-Meulestede staat op een kantelpunt. De wijk heeft veel potentieel. Er is een enorme sociale dynamiek. Je vindt hier heel veel creatieve mensen, artiesten, topstielmannen, innovatieve bedrijfjes,... Wat Muide-Meulestede is voor Gent, zou je bijna kunnen vergelijken met wat Brooklyn betekent voor New York. Maar er is ook het probleem van de mobiliteit dat maar niet opgelost raakt.”

Zullen de nieuwe Vera Paz brug en de nieuwe Meulestedebrug geen oplossing bieden?

“Alleen als deze ingrepen gepaard gaan met ingrepen die de leefbaarheid van de wijk ten goede komen. Zo moet de aanleg van de Vera Paz brug over het Handelsdok samengaan met een herinrichting van de Voormuide en de Muidepoort. Ook de nieuwe Meulestedebrug kan er niet zomaar komen. We pleiten ervoor dat deze nieuwe brug aansluit op de Port Arthurlaan en niet op de New Orleanstraat. De leefbaarheid van de New Orleanstraat is daar nu al ondermaats door het vele verkeer. Dé oplossing voor de mobiliteit in Gent is een nieuwe oostwestverbinding van de R4, gekend als de Sifferverschieting.”



Marc Franck, Joris Rombaut en Christophe Pyliser

Vertel eens over het masterplan dat jullie gaan maken?

“Via het Vlaams Fonds Stedenbeleid hebben we een subsidie gekregen om een masterplan voor onze wijk op te maken. We voelen dat daar nood aan is. Onze wijk bruist immers van de initiatieven en de projecten. Maar er is geen platform, geen overkoepelende visie. Daar willen we verandering in brengen. Ken je ‘Bruggen naar Rabot’ en ‘Ledeberg Leeft’? Ook voor Muide-Meulestede willen we zo’n wervend, overkoepelend project opzetten.”

Gaan jullie daarvoor samenwerken met de stad?

“Jazeker. Die samenwerking is er nu al. Dankzij de stad die zich kandidaat heeft gesteld hebben we de subsidie gekregen. De subsidie dient om een studiebureau aan het werk te zetten. Samen met de stad willen we een toekomstvisie uitwerken voor

onze wijk met acties op korte en op lange termijn. We willen er een integraal plan van maken dat niet alleen nadenkt over wonen en leefbaarheid, maar ook over jobcreatie in de wijk. Want wij geloven in een goede mix tussen wonen en werken. Een mix die er in Muide-Meulestede eigenlijk altijd geweest is. In mei starten we met het masterplan. Een goed moment, want dan zijn we ‘wijk van de maand’. De opmaak van het plan zal 9 maanden duren. Het is zeker niet de bedoeling dat wij alles alleen schrijven. Integendeel, we willen alle bewoners en bedrijven uit de wijk zoveel mogelijk betrekken en er zijn al verschillende ideeën over hoe we dat kunnen doen. Alle eilandbewoners en bedrijven krijgen nog een uitnodiging om mee te werken.”

We horen dus zeker nog van dit trio. Bedankt voor het gesprek en veel succes met het masterplan, Muide-Meulestede!



Meulestedebrug



Meulestedebrug





De nieuwe sluis in Terneuzen komt er!

Op 5 februari ondertekenden minister Ben Weyts en zijn Nederlandse collega-minister Melanie Schultz van Haegen het verdrag voor de bouw van de nieuwe sluis in Terneuzen. Nu kan het snel gaan. In 2017 gaat de schop in de grond en in 2021 is de nieuwe sluis klaar. Door de nieuwe sluis zal de haven van Gent bereikbaar zijn voor grotere schepen. Ook zullen schepen sneller door het sluisencomplex kunnen varen. Kortom, een goede zaak voor de Gentse haven en de vele bedrijven in de Gentse kanaalzone.

Meer info www.nieuwesluisterneuzen.be

Bewonersgroepen, een belangrijk aanspreekpunt

Al enkele jaren zijn in de Gentse kanaalzone bewonersgroepen actief. Hun voorzitters verdedigen de belangen van de inwoners van de kanaaldorpen. Ze zijn het aanspreekpunt voor de overheid en voor de burger.

- Rieme**
 Kamiel Bollaert - 09 344 61 51
 Hubert Van Hamme - 09 344 90 26
 Josiane Van Waesberghe - 0477 24 56 10
 Erick Poppe - 0433 94 81 76
bewonersgroeprieme@telenet.be
- Doornzele en Kerkbrugge-Langerbrugge**
 Lucien De Naeyer - 09 253 91 15
 André Heungens - 09 253 02 49
 Daniël Van Durme - 09 253 79 86
- Sint-Kruis-Winkel en Mendonk**
 Marnix De Smet - 09 345 80 57
 Sofie Van Moeffaert - 0486 51 77 78
 Koen Van Hoecke - 0478 95 77 55
info@moervaartvallei.be
www.moervaartvallei.be
- Desteldonk**
 Dirk Uyttendaele - 09 355 92 47
- Muide-Meulestede**
 Marc Franck - 0470 47 45 67
 Joris Rombaut - 0486 75 14 02
 Christophe Pyliser - 0486 94 54 92
- Oostakker**
 Baudouin Baudoncq - 0477 89 40 20
 Jean-Paul Callewaert - 0479 33 34 25
 Jef Van Pée - 09 355 05 43
- Omgeving Hoge Weg**
 Erik Steuperaert - 09 251 05 54
 Chris Vanmeenen - 0496 99 76 41
- Terdonk**
 Koen De Cleermaecker - 0475 23 67 24



Geert Versnick,
gedeputeerde Project
Gentse Kanaalzone

Het is lente: ga het koppelingsgebied Desteldonk verkennen!

Sinds 2012 heeft Desteldonk een aangename, groene buffer. Ga er gerust eens op verkenning. Verschillende wandelpaden doorkruisen het gebied. Je kan je wandeling starten op het pad naast het voormalige schooltje in de Rechtstraat. Sinds 2014 beheert Project Gentse Kanaalzone het koppelingsgebied.

Geert Versnick, bij de provincie bevoegd voor Project gentse Kanaalzone, geeft meer uitleg over dit beheer.

"Het beheer gebeurt bewust ecologisch. Sproeistoffen worden achterwege gelaten. Paden worden 5 maal per jaar vrijgemaaid. De overige oppervlakte krijgt een extensiever beheer. Het koppelingsgebied hoeft immers geen strak gazon te zijn. Dankzij de hogere vegetatie overleven tal van bijzondere planten- en diersoorten. Zelfs reeën werden er al gespot! Extra aandacht wordt besteed aan het bestrijden van distels."

Vragen of opmerkingen over het beheer van het koppelingsgebied?

Mail dan naar info@gentsekanaalzone.be (of schrijf ons, zie adres onderaan de nieuwsbrief).



Knuppelpad koppelingsgebied Desteldonk

Colofon

Projectbureau Gentse Kanaalzone
 W.Wilsonplein 2
 9000 Gent
www.gentsekanaalzone.be
info@gentsekanaalzone.be



Het Project Gentse Kanaalzone is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Evergem en Zelzate, de stad Gent, de provincie Oost-Vlaanderen, de Vlaamse overheid en het Havenbedrijf Gent.



GEDRUKT DOOR ARTOOS
 ✓ ISO 14001
 ✓ 100% GROENE ENERGIE
 ✓ KLIMAATNEUTRAAL BEDRIJF
 ✓ MVO GEDEVEN

MIX
 Paper from
 responsible sources
 FSC® C007370

Verantwoordelijke uitgever:

Jan Briers, Gouverneur,
 Gouvernementsstraat 1, 9000 Gent

Projectcoördinator: Veerle De Bock

Lay-out en druk: Artoos

Gedrukt op: Reprint 115g/m²

Foto's: Artoos, Havenbedrijf Gent

Oplage: 32.750 exemplaren